

† LUCIAN,
DIN MILA LUI DUMNEZEU,
EPISCOP AL CARANSEBEȘULUI

Preacuviosului cin monahal,
preacucernicului cler și preaiubiților credincioși din cuprinsul Eparhiei
Caransebeșului,
Har, pace și bucurie de la Dumnezeu – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, iar de
la noi părintești binecuvântări!

Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Iubiți credincioși și credincioase,

HRISTOS A ÎNVIAT!

La Praznicul de astăzi suntem chemați toți credincioșii la închinare și binecuvântare: „**Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim; că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos. Că iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat**”.

În sfântul și marele post al Paștilor care tocmai s-a încheiat, am fost îndemnați de imnografii bisericii, noastre, în frunte cu Sfântul Andrei Criteanul, să medităm la Taina Pocăinței, să privim la chipurile luminoase din Sfânta Scriptură care pot constitui și pentru noi modele de urmat în urcușul spre Înviere.

Suntem în „**Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești**” și de aceea am socotit că e bine să reflectăm în cele ce urmează la câteva alcătuirii liturgice, stihiri, canoane, tropare sau condace care împodobesc pe deoparte cultul divin public, iar pe de altă parte sintetizează un praznic, o sărbătoare, o perioadă

din anul liturgic, sau chiar pot sublinia și descrie drumul nostru spre Împărăția Cerurilor, căci imnurile bisericești sunt rugăciuni profunde, care citite sau cântate ne aduc o stare de bucurie și mulțumire sufletească și ne apropie mai mult de cetele îngerești care laudă neîncetat în ceruri „**pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită**”.

Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

Perioada Triodului s-a încheiat, Postul Mare a ajuns la bun sfârșit, am început o nouă perioadă a anului bisericesc și anume Perioada Penticostarului. Dacă în Postul Mare am intonat în prima săptămână și în săptămâna a V-a „**Canonul cel Mare**” – sau Canonul de pocăință al Sfântului Andrei Criteanul, începând de astăzi vom cânta în Săptămâna Luminată

„**Canonul Învierii**” sau „**Canonul Paștilor**” alcătuit de Sfântul Ioan Damaschin. Cei doi sfinți din perioada a III-a patristică au fost contemporani. Sfântul Andrei Criteanul a trăit între anii 660 și 740, iar Sfântul Ioan Damaschin a trăit între anii 675 și 749, amândoi remarcându-se printr-o operă poetică consistentă, împodobind, cu versurile și canoanele lor, sfintele slujbe ale Bisericii din secolul al VIII-lea și până în prezent. Aceste alcătuirii liturgice sunt pline de prospețime și foarte actuale, chiar dacă sunt citite sau cântate în Biserică de peste 1300 de ani.

În Postul Mare, prin Canonul de Pocăință al Sfântului Andrei Criteanul, implorăm mila lui Dumnezeu și facem apel la iubirea nemărginită a Creatorului, căci întotdeauna mila și iubirea divină covârșesc dreptatea, iar noi păcătoșii, fiind vrednici de pedeapsă, dacă ne pocăim cu adevărat, mila și iubirea Preasfintei Treimi se revarsă asupra noastră, iar păcatele se șterg și se curățesc. Canonul cel Mare ne curățește de păcate pentru că are un caracter de profundă pocăință și umilință și ne îndeamnă la un dialog cu noi înșine, cu sufletul nostru. Condacul este grăitor în acest sens:

„**Suflete al meu, suflete al meu, scoală, pentru ce dormi? Sfârșitul se apropie și te vei tulbura. Deșteaptă-te, dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce pretutindena este și pe toate le plinește**”. Gândul la moarte este dătător de viață, iar privegherea și trezvia ar trebui să înlocuiască întotdeauna indiferența și indolența, plictiseala și trândăvia duhovnicească. Însuși Mântuitorul în Grădina Ghetsimani fiind, le-a spus ucenicilor săi „**Întristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneți aici și privegheați împreună cu Mine**” (Matei 26, 38). După ce Domnul s-a rugat a venit iarăși la ucenici și i-a găsit dormind și i-a zis lui

Petru: „**Așa, n-ați putut un ceas să privegheați cu Mine! Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios**” (Matei 26, 40-41). Același cuvânt, Mântuitorul ni-l adresează și nouă, chemându-ne pe toți la pocăință, la priveghere și la rugăciune, căci sfârșitul fiecăruia se apropie și ne vom tulbura dacă nu am meditat suficient la moartea și învierea lui Hristos, la moartea și învierea noastră, așa cum Sfântul Ioan Damaschin în Canonul Învierii ne învață deslușit pe noi toți:

„Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine; Însuți împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta”. Sfântul Apostol Pavel ne spune că Învierea Domnului este și învierea noastră (cf. I Corinteni 15) și ne roagă în numele lui Hristos să ne împăcăm cu Dumnezeu (cf. II Corinteni 5, 20).

Iubiți credincioși și fii ai Învierii lui Hristos,

Vă îndemn cu toată responsabilitatea, cel puțin în Săptămâna Luminată, iar dacă se poate, chiar 40 de zile până la praznicul Înălțării Domnului, să meditați la Canonul Învierii alcătuit de Sfântul Ioan Damaschin, o capodoperă poetică a literaturii patristice din secolul al VIII-lea. În noaptea sfântă a Învierii, în toate bisericile noastre a răsunat această cântare de biruință și de bucurie duhovnicească. Iată, după Canonul de Pocăință din Postul Mare, alt canon este psalmodiat în Săptămâna Luminată. Această alcătuire liturgică ne cheamă pe toți credincioșii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos și **„Să ne sculăm dis-de-diminează și, în loc de mir, cântare să aducem Stăpânului; și să vedem pe Hristos, «Soarele dreptății, tuturor viață răsărind»”.** Într-adevăr **„Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele de dedesubt. Deci să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos întru care s-a întărit”.**

Este Ziua Învierii și toate popoarele sunt chemate la lumină pentru că **„din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință”.** Astăzi **„Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți veșnice” și „Înviind Iisus din mormânt, precum a zis mai înainte, a dăruit nouă viață veșnică și mare milă”.**

În Sfântul și Marele Post al Paștilor am rostit și am intonat stihul de umilință și pocăință **„Miluiește-mă Dumnezeule, miluiește-mă”**, dar și rugăciunea smerită a vameșului

„Dumnezeule milostiv fii mie păcătosului”, iar acum, în săptămâna luminii, a biruinței și învierii lui Hristos, Biserica noastră prin slujbele ei minunate, prin alcătuirile liturgice pline de sens și profunzime teologică,

ne invită „să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos”, „să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind, cu neapropiată lumină a Învierii”, „să cântăm cântare de biruință” și „luminați să-L auzim zicând: Bucurați-vă”.

La Praznicul Praznicelor întreaga Biserică este chemată să intoneze cântarea cântărilor, imnul învierii, troparul sărbătorii: „**Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le**”. Dacă la Canonul de Pocăință am spus după fiecare strofă „**Miluește-mă Dumnezeu, miluește-mă**”, la Canonul Învierii cântăm „Hristos a înviat din morți” după fiecare alcătuire. Avem în minte și în suflet la acest praznic binecuvântat, mai intens decât în restul anului bisericesc, ecfonisul de la liturgiile sfințitoare: „**Cântarea de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind**”. Troparul praznicului Învierii este Cântarea de biruință a tuturor credincioșilor creștini botezați în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântul Duh, botezați și îmbrăcați în Domnul nostru Iisus Hristos cel mort și înviat pentru a noastră mântuire. Fiul lui Dumnezeu a înviat din morți, cu moartea Sa, moartea noastră călcând și dăruindu-ne tuturor viață veșnică. De aceea astăzi toată suflarea creștinească, toți credincioșii, trebuie să vină la închinare și „**unul pe altul să ne îmbrățișăm, să zicem: fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le**”.

Cuviosul imnograf Ioan Damaschin, în Canonul Învierii, ne mai pune la suflet o alcătuire, o strofă care ne îndeamnă pe toți la unitate și frățietate în Domnul nostru Iisus Hristos, Cel înviat pentru toate neamurile: „**Ridică împrejur ochii tăi, Sioane, și vezi, că iată, au venit la tine fiii tăi, ca niște făclii de Dumnezeu luminate, de la apus și de la miazănoapte, și de la mare și de la răsărit, întru tine binecuvântând pe Hristos în veci**”. Sfântul Apostol Pavel ne spune și nouă ca odinioară ucenicului său Timotei, că Dumnezeu, Mântuitorul nostru, „**voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină. Căci unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni: omul Hristos Iisus, Care s-a dat pe Sine preț de răscumpărare pentru toți**” (I Timotei 2, 4-6).

Iubiți credincioși și credincioase,

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat” căci „**iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea**” și astăzi, după cum ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur, „**nimeni să nu se tânguiască (să nu plângă) pentru păcate că din**

mormânt iertare a răsărit” pentru toți păcătoșii care se pocăiesc și-L recunosc pe Domnul Iisus ca Mântuitorul lumii și Stăpânul vieții noastre.

Așadar în „această aleasă și sfântă zi, cea dintâi a săptămânii, împărăteasă și doamnă, praznic al praznicelor și sărbătoare a sărbătorilor” să „binecuvântăm pe Hristos în veci” și la fiecare Sfântă Liturghie să citim mai atent acest tropar din Canonul Învierii: **„O, Paștile cele mari și preasfințite, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul și Puterea lui Dumnezeu. Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai cu adevărat în Ziua cea neînserată a Împărăției Tale”**. Să-L rugăm pe Domnul să ne ajute ca aici pe pământ să ne împărtășim cu Trupul și Sângele Său cât mai des, la Sfânta Liturghie și în același timp să nădăjduim în împărtășirea cu El **„mai adevărat în Ziua cea neînserată a Împărăției Sale”**, adică în ziua veșniciei, în ziua învierii morților și a Împărăției lui Dumnezeu sau, așa cum mărturisim în Crez, în **„viața veacului ce va să fie”**.

Vom încheia această scrisoare pastorală dorindu-vă tuturor un Praznic fericit și binecuvântat, cu o petrecere a sărbătorilor pascale în cumințenie și cumpătate, având sufletele deschise la cele două mesaje hristice adresate femeilor mironosițe și sfinților apostoli: „Bucurați-vă!” și „Pace vouă!”.

Pentru rugăciunile Sfântului Andrei Criteanul, ale Sfântului Ioan Damaschin și ale tuturor sfinților inmografi, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, binecuvântează clerul și poporul binecredincios din Eparhia Caransebeșului, la Praznicul Învierii și în vecii nesfârșiți. Amin!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al Vostru, de tot binele doritor
și pururea rugător către Mântuitorul,

† **LUCIAN**

Episcopul Caransebeșului